

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja snižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Poročila z bojišča so žalibog za Slavjane denes neugodna. Bitve pri Plevni, katere sicer niso bile s celo rusko močjo vojevanje, ali so nepovoljno za Ruse izpale, naredile so velik utis v vsej Evropi in s tem veliko moralno škodo. Osman-paša, je tam mogel zbrati večjo turško moč in se je napadajočim Rusom srečno ubranil. Rusi so imeli menj vojske na mestu nego Turki. V drugič in tretjič napadajoči niso zmagali.

Sicer znan dunajski list včeraj poroča, da so Rusi pri četrtem napadu Plevno vzeli, ali denes nismo dobili telegrama, ki bi bil to vest potrdil.

Kakšne posledice bode ta ruski neuspeh imel, o tem nij mogoče še pozitivno soditi.

Slovanstvu sovražni časniki uže škodljivo naveščajo in ugibljujejo, da bode general Gurko onkraj Balkana odrezan od glavne ruske vojske, da bode Osman-paša zdaj zjedini se z Mehemetom in ofenzivo proti Rusom prijel, da bodo ti potisnjeni še čez Dunav nazaj itd.

O vsem tem je še časa treba čakati; in upanja, ki nam je pač nekoliko upadlo, vendar ne smemo izgubiti. Še nij bila glavna ruska armada v ognji. Še nij bilo glavne bitve na polji. Turki so se imeli dozdat le v dobro utrjenih krajih braniti. Reč se še hitro lahko preobrne. Mi še nikakor ne gremo mej tiste, ki uže jadikujejo mej nami: „teško je človeku Slovan biti, zmirom je trpin, komaj mu upanje boljše bodočnosti zasveti, uže pride oblak in ga zagrne.“

Eno je gotovo. Rusi so si svoj posel lažji mislili, nego je res. Oni so Turke preizkušili, kakor smo to mi vsi. Čudno je, kako

more biti naenkrat Turkov več, kot Rusov na bojiščih. Ali je res, kar sovražniki Rusije trdijo, da so tam tudi mnoge stvari bile na papirju, a ne v resnici? Ali je res, da so generali carja poštenjaka goljufali, da iz denarja, ki ga je vrli ruski narod potrosil za svojo vojsko, šlo je mnogo v privatne žepe privilegirane kaste privandranih nemških rodov, vojaških in uradniških? Kaj je silnej Rusiji treba biti v manjšini?

O končnej zmagi Rusov ne dvomimo. Ali kedaj bode zdaj, če se stvari še bolj obrne, konec vojne, o tem nij mogoče govoriti nikomur. Morda pred to zimo ne. Ruska čast je zdaj na vagi in ko bi Rusija ne zmagala, vrženo je Slovanstvo sploh v svojih nadah za deset ali dvajset let, — za zmirom nikoli! To poslednje si naj vsak zapomni.

Sicer je pa treba svariti pred čudnimi, večidel izmišljenimi telegrams, katere tro-sijo turkoljubni nemški časniki. Tu je veliko pretiravanja in paziti je treba, da se loči resnica od videza.

„Pol. Cor.“ poroča 1. avg. iz Bukarešta, da je turški poveljnik v Plevni imel 80.000 mož, ki so bili dobro zašancani. Rusi, ki so ga napadli, bili so mnogo slabši. En oddelek Rusov je bil uže v Plevni, ali prišel je bil v tako oster ogenj, da se je moral umakniti. Izgube so na obeh krajih kolosalne.

Ruski general Schilder-Schuldner, kateri je znan postal po zadnjih za Ruse nesrečnih bojih pri Plevni, je rojen 1. 1816 v Vitebsku, odgojen je v plemenitaškem polku in služi od leta 1837. V znanostih dobro podkovan, bil je učitelj sedanjega carjeviča. Na Poljskem si je leta 1863. pridobil zlato sabljo za hrabrost, l. 1864 je postal general, dobil poljsk marojat in je bil l. 1872 imenovan za

poveljnika pete divizije, ki se je bila pri Plevni. — Zmagalec pri Nikopolji, general Krüdener, je potomec stare plemenite protestanske rodbine v Livlandiji. Rojen je l. 1811 v Rigi, služi od l. 1829, bojeval se je pod generalom Rüdigerom na Ogerskem in je dobil „sabljo za hrabrost.“ On je od leta 1853 general in se je odlikoval pri Sevastopolji. Pomagal je zatreti poljsko vstajo in je dobil rusko posestvo. Krüdener je eden onih ruskih generalov, ki praktične šole niso uživali v Kavkazu.

Iz Carigrada se zdaj uže oficijalno potrjuje, da je bil Reuf-paša prošli teden dvakrat tepen: pri Eski-Sagra in Karabunarji, in je izgubil 5000 mrtvih in ranjenih.

Sočutje do Slovanov mej Angleži.

Tudi mej Angleži je še nekaj mož, katerim gre človekoljubnost nad materijalne interese. Omenjali smo uže nedavno o slovanoljubnem dr. Ziemannu, ki je velik del slovanskih dežel prehodil in se iz samovida učil izpoznavati, da tudi Slovani v Turčiji imajo pravico do življenja, ki je človeka vredno in da se tudi njih ne sme klati samo zato, da se „angleškim interesom“ zadostuje. Vrnivši se v svojo domovino, sklical je dr. Ziemann dva zbora, v Manchesteru in Londonu. V Manchesteru je govoril tudi tamošnji angličanski škof za slovansko rajo in predsedoval je meetingu sam mestni lord-mayor ali župan. Na londonskem meetingu pa so stopili na govorniški oder najodličnejši angleški državniki: vojvoda Shaftesbury, Gladstone, lord Lawrence, markiz of Bath, dr. Phillimore, član najvišjega sodišča in mnogo drugih. Namen tega meetinga je bil, slišati poročilo dr. Ziemanna o položju Slovanov na balkanskem poluotrovu in izreči

Lintek.

Popotna pisma.

III.

V Postojni.

„Meine Herren! Etwas müde, bald nach Hause!“
Zukunftsrede eines Städte-abgeordneten.

Ko sta še Kristus in sv. Peter po svetu hodila, — tako pripoveduje pobožna legenda, — prišla sta na svojem dolgem potovanju tudi na Kras. Zgodovina sicer nij natanko zaznamovala, kje se je to zgodilo, ali sta prišla od morske strani, ali pak od Ljubljane, to pak je gotovo, da tedaj tudi še nij bilo nobenega mesta na Notranjskem, katero bi bilo volilo nemškutarskega kandidata v kranjski deželni zbor.

V tistem lepem, mirnem in srečnem času

torej sta prehodila Kristus in sv. Peter celi Kras, in prišla sta na konci svojega potovanja na mejo tega dandenes tako kamenitega sveta. In tu nekje se je ustavil Kristus, ter dejal: „Postoj, Peter!“ In sv. Peter, ki je bil uže močno truden, se je ozrl okolo k Gospodu, pa mu nij bilo nič kaj povšeči, ker on je bil večni nezadovoljnej, ter je dejal: „Nikar tukaj, gospod, tu je prava pustojina.“ Gospod pak mu je odgovoril: „Nikar se ne huduj, Peter! na tem kraju bode nastalo mesto, lepo mesto, ki bo slovelo po vsem svetu, pa to mesto naj se zove po tvojem izreku: Pustojina. In sv. Peter je na to molče sedel na bližnji kamen in zevalo se mu je. Kaj je bilo njemu mar za mesto, katero je bil nehoté krstil! Pri tem pa je naslonil glavo ob dlan, in zopet zevaje je dejal potihoma in počasi, pa po nemški: „Etwas müde“. Kristus pa mu je smehljalje zavrnil: „Glej, Peter, tudi ta tvoja beseda naj slavna postane! Črez mnogo, mnogo stoletij,

ko bode uže davnaj stalo v tem kraju ono mesto, kateremu si dal ti ime, črez mnogo časa torej bode priromal v to „pustojino“ nekov mož, hladne, neizrečeno flegmatične krvi pa silno redkih besedij, po svojem obrtu pak: „doctor juris in advokat“. Ti, Peter, še ne veš, kaj je to, ker tacih ljudij še nij dandenes, pa domisli se Kajfeža in farizejev, ki so mene tožili in proti meni pravdali. Advokat je po svojem opravi nekaj tacega, kar je bil moj Kajfež ali pa farizeji. In kdor je hujši, ta je bolj farizejski. Oni mož pa ne bo eden najhujših.“ Sv. Petru se je poznalo, da sedaj nekoliko ume, kaj misli Gospod. Ta pak je nadaljeval: „Tisti mož torej bo prišel v ono mesto in bode živel tam. Vsak večer po storjenem delu se bo počasi sprehajal po mestu, in

Ljudje ga bodo srečevali,
Ljudje ga bodo spraševali:

„Kam pa gospod doktor?“ In on jim bode neizrečeno počasi odgovarjal, dan na dan,

sočutje do zatirane raje, ter s tem obsoditi oficijalno angleško politiko.

Obseg dr. Ziemannovega poročila je v kratkem ta-le:

„Bil sem dvanajst mesecev mej Slovani balkanskega poluostrova, in izkusil sem pri tem dvoje, kar se mi zdi najvažnejše. Prvič, da so Turki nezmožni vladati, in drugič, da je tamošnji slovanski narod vrlo sposoben za omiko. In kar se mi še posebno vredno zdi omeniti, je, da je tudi zatirana Bosna, ki je tako dolgo zdihovala pod krutim turškim jarmom, vedno pripravljena stopiti v krog omikanih narodov.

„Brigal sem se tudi za Rumunijo in Črnogoro, in akoprem bi se imelo tam še precej popraviti, moram vendar priznati in naglašati, da je narod tukaj jako zmožen za omiko. Taisto sem videl v Srbiji, po katerej sem tudi popotoval.

„Kar se posebno še Srbije tiče, moram javno priznati, da imam mnogo sočutja do te dežele, ki se je tako pogumno osvobodila turškega jarma in ki hodi tako urno naprej po poti omike.

„Ako se Srbija primeri z Bosnijo, imamo pojem o tem, kar se po turških načelih pravi vladati. V primeri s tem divjim, brezkulturnim stanjem v Bosniji in s tem milijonom tako nesrečnih, na duhu in telesu sistematično mučenih ljudij, zdi se mi ona krvava kopelj v Bulgariji, kjer je poginilo nad 30.000 ljudij, še malo proti tem nečloveškim zverstvom z vsem njihovim strahom in trpljenjem. Da se narod, ki je bil nekdanj svoboden in mogočen, da po drugih tako v divjost tirati, da se dežela, ki je v geografičnem in klimatičnem odnošenju tako ugodna razvoju, da je ta dežela postala pustinja, to nam je dokaz, da je Turek nesreča za civilizacijo in omiko in da se je nespravedljivih zločinov proti božjemu in človeškemu pravu krivega storil. Čudno je: ako človek pride s Hrvatskega preko Une, je vsa kultura kakor odrezana, po bosanske meji. Nesnaga, siromaštvo zije tu človeku nasproti, — potov, mostov, gostilnic nij nikjer videti, nego uboštvo ti povsodi kaže, na kako nizke stopinji stoji ta narod. A sedaj nečem govoriti o tlačenju, katero ima trpeti ta ubogi narod, govoriti čem o onih, ki so bili po Turku primorani zapustiti domače ognjišče, zapustiti vse, samo da si rešijo nagi život, govoriti čem o onih 160.000 ubogih beguncih. To so skromni,

od narave z veliko bistroumnostjo obdarjeni ljudje. Vprašal sem te ljudi, zakaj so se uprli proti svojej vladi. Odgovorili so mi: „Ničesa ne smemo zvati svojo last, še tega ne, kar smo si z rokami pridobili; zadnji cigan, ako prestopi k muhamedanski veri, je naš gospodar; Turki nam jemlje soproge in hčere; naše koče plenijo in palijo; življenje nam je v vednej nevarnosti; ali smo mogli to bedo še dalje prenašati?!“ Tako so mi odgovarjali ti ljudje, in uže to, kar sem čul o njihovih davkih, uže to je dovolj, da verjamem, da so govorili golo resnico. Od 200 mož mi jih je pravilo 29 take krutosti, da se mi je kri po žilah ledenila.

„Govorilo se je uže mnogo, zakaj se ti begunci zdaj ne vrnejo v domovino, češ, da se je položje tam mnogo zboljšalo. Toda, gospoda, jaz sem te begunce videl v njihovej skrajnej bedi, videl sem, kako so v trumah bežali na Avstrijsko, kako so tam stanovali v jamah in hlevih, in lahko pričam, da strašno trpe, da je njih življenje počasno hiranje in umiranje in da je le njih vtrjena natura, ki je navajena na toliko trpljenja in stradanja, možna, prenašati to siromaščino. Potem nij čuda, da nočejo tako dolgo iti nazaj v svojo domovino, dokler bode kak Turek tam, kajti čaka jih še hujša osoda, nego-li smrt zaradi glada.

„Predlagam vam tukaj sedemnajst potrjenih poročil o zverstvih, in ako jih le površno pregledate, videli boste, da bi se vsakdo krivega storil nečloveškega morjenja, ko bi te ljudi silil, naj se vrnejo domov.

„Govoril sem s komandujučim generalom hrvatske zemlje, Mollinaryjem, pod katerega upravo je večji del one zemlje, kjer bivajo begunci; njegovej prijaznosti se imam zahvaliti za mnoge informacije o tamošnjem položnju. Avstrija je v podporo tem siromakom darovala nad en milijon funtov šterlingov.

„Gospoda, Avstrija pa nema do ubogih beguncev drugih dolžnostij, nego ono: dobro storiti!

„Gospoda, to dolžnost ima tudi Angleška, premda nij njih bližnji sosed. Ne dajmo, da bi zgodovina rekla, da je v devetnajstem stoletju v sredi Evrope cel narod gleda poginil in da se na bogatem Angleškem nij našlo roke, ki bi bila temu ubogemu narodu dala košček kruha. Zato, gospoda moja, vam polagam nujno na srce, ne dajte, da bi obupno

stanje onih ljudij še dalje trajalo. Storimo svojo dolžnost tem ubožcem nasproti, podajmo jim pomožno roko, obznanim jim, da se i v angleškem narodu nahajajo ljudje, ki se jih spominjajo v njih bedi.“

Po tem govoru, polnem pravega sočutja za zatirance, govoril je škof iz Manchestera, ki je ostro kritikoval ravnanje angleške v'ade in je grajal žuganje proti Rusiji. „Angleži običavajo govoriti,“ pravi škof, „da se Rusu ne sme verjeti. Gospoda, car je obljubil, da mu je samo na osvobojenji raje izpod turškega jarma. Jaz pa mislim, da danes nij bolj poštenega moža v celej Evropi, nego je ruski car, in nobenega, ki bil bolj plemenit, nego je on, ki je svoj narod rešil tlake.“

Potem je še Gladstone naglašal dolžnosti Angležev do uboge raje, ogibaje se vsake politike.

Nabralo se je potlej za begunce skoraj 2000 funtov šterlingov, v našem denarju nad 20.000 gld., za ta denar se bode nakupilo živeža.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4 avgusta.

Hrvatski sabor, ki bi bil imel biti 15. avgusta sklican, bode baje odložen na kasneje. Gospodarji Magjari ne pusté, da bi „brat“ Hrvat v tako važnem času zboroval.

Minister **Tisza** je baje v prijateljskih krogih rekel, da se nameravana mobilizacija najbrž niti izvršila ne bode. — Ogerski časopisi se jeze, da ministri nijso sklenili vojne zoper Ruse.

O **magjarskem** zboru na korist Turkov pišejo „Národní Listy“ prav dobro: Na Avstrijskem se mora prej vse okolo in okolo obrniti, ako hoče magjarski upliv na površji ostati. Pa Magjari naj se tolažijo, da priateljstvo mej Prusijo in Rusijo še obstoji in dokler se to ne omaje, se tudi avstrijska politika ne spremeni. Naj si magjarski kričarji goltance razvpijejo, saj jih nihče ne posluša. Magjarska žaba se napenja, kar ne počí, pa iz vsega tega vendar ne bo nič družega, nego — regljanje.

Vnanje države.

Iz **Belgrada** se telegrafira, da se vedno opažajo še priprave za boj, da torej Srbija še zmirom utegne v akcijo stopiti. Baje, da je narodna skupščina v tem smislu storila skriven sklep.

Iz **Carigrada** se javlja, da je Aarifi-paša zarad tega od ministerstva odstopil, ker se s šaik-ul-islamom nijsta mogla pogoditi

slehnemu bo dejal: „Etwas müde“, in pristavil bode po kratkem oddušku: „Bald nach Hause“. Tako, Peter, se bode tvoja lehkomiselna beseda preselila in ohranila v poznem rodu, in vendar nihče ne bode vedel, da si ti bil prvi, ki jo je v tem kraju izgovoril.“ Pa Petru nij bilo nič prav po volji to, kar je prorokoval Gospod. Menil je mrmraje: „Meni se pa zdi, da se mu bodo ljudje smijali“. Kristus pa je dejal: „Se ve da se mu bodo; prav za norca ga bodo imeli. Še v ljubljanskej kazini se mu bodo za hrbtom smijali. Pa vse to bo kar tja v en dan. Ker necega dne ga bodo slavili in povzdigovali, in fantini trezni in pijani mu bodo po noči kričali; „Živio naš doktor, živio naš nemškutar, živio njegov šri-bar, — živi-jo, zakaj si jo pa vzel?!“ Tako je govoril Kristus, pa sv. Peter ga nij več čul, niti se brigal za slavo in čast onega, ki bo izgovarjal njegove besede; sladko je zadremal. — — —

In jaz sem se vzbudil! Kondukter je bil odprl vratica mojega kupeja ter osorno po stari navadi zakričal: „Adelsberg, eine Minute!“ Jaz pa sem se malo nejevoljen zdramil, ker žal mi je bilo, da mi sladke sanje nijso mogle nadaljevati prelepe legende, ki se je prej tako drastično slikala mojemu duhu. Pobral sem svoje reči, zlezal iz vagona in korakal potem počasi v dolino, po katerej se tako mično razteza vsemu svetu znana lepa Postojna. Kaj čuda, da mi je še vedno po glavi rojil sv. Peter in njegove besede, kaj čuda, da sem skrbno oziral se okolo po cesti in po malem drevoredu, ki potnika vpelje v mesto, ali ne bi zapazil kje moža, ki so mi ga slikale sanje, moža mirne, flegmatične krvi, počasi stopajočega, sploh tacega, kakor sem si ga bil domišljeval. In res, glej tu je prišel! Precej visoke rasti je bil, na palico se je lahko opiral, in skozi naočnike je zaspano gledal v ta dolgočasni, okolo Postojne malo

kameniti svet. „Za Boga! to je pa star znanec moj, o tem se mi vendar nij sanjalo,“ menil sem sam pri sebi, ter stopil k njemu in pozdravil ga, se ve da po nemški, ker slovenski ta mož nij rad čul. „Habe die Ehre, Herr Doktor!“ ogovoril sem ga prijazno, in on je počasi in pomišljevale zavrnil: „Auch hier; lange nicht gesehen; bleibe nicht lange; etwas müde, bald nach Hause“. „Tri sto kannonov,“ sem menil sam pri sebi, „to je pa res tist mož, o katerem sta mi Kristus in sv. Peter ugibala,“ in glasan in prav nespodoben smeh bi se mi bil kmalu polastil, ko bi se ne bil moj znanec obrnil nazaj proti mladej, malo obilej, a vendar precej lepej gospe, ki je polagoma prihajala ter uže od daleč z nezadovoljnim glasom klicala: „So wart' doch Eduard! Wie er läuft!“

Potem pak sem korakal v globoke misli utopljen k Doksatu na pol litra vina.

Dobro je, ako človek včasí kaj premiš-

zarad zopetnega poklicanja Mithada-paše na veliko vezirstvo.

Mej privrženiki Napoleonovimi na *Fran-coskem* je naredil se razpor. Na ene strani je glava Paul de Cassagnac, na drugi Rouher. Ljuto se pobijata zarad vprašanja, ali je Mac-Mahonovej vladi več ali manj podati se.

Domače stvari.

— (Deželni zbor) kranjski najbrž ne bode še ta mesec sklican, kakor se zdaj govori, ker se želi, da bi se „duhovi polegali“ — kar je pa zastoj. Ko bi tudi zadremali, mora jih zbuditi spomin.

— (Imenovanje.) Mnogim Slovincem, posebno Graškim dijakom dobro znani narodnjak, Slovenec Karel Lubec, kateri je bil mnogo let predsednik Slov. besede v Gradcu, je imenovan za dačnega nadzornika v Beči. Ž njim, kakor se nam piše, štajersko finančno dež. ravnateljstvo svojega edinega Slovenca izgubi.

— (Kegljanje na korist dramatičnemu društvu.) Prijateljem in podpornikom slovenskega gledališča se je denes poslalo vabilo k udeležbi kegljanja na korist dramatičnemu društvu, katero se prične še 14. t. m.

— (Ruski „Golos“) je poziv „Slovenskega Naroda“ na slovenske dijake, naj vzbujajo mej prazniki v našem narodu slavjansko narodno zavest, telegrafično prinesel.

— (Papežev nuncij) monsign. Jacobini bode, kakor „Sl.“ pripoveduje, vsled škofovega povabila obiskal Ljubljano in nekoliko časa bival v škofovem gradu na Goričanah.

— (Biškup Strossmayer) je došel 31. julija v Varaždin, kjer je bil jako sijajno sprejet. Predvčeranjem je obiskal predstojnike k. oblastni in je sprejemal zastopnike raznih korporacij. Ves Varaždin praznuje navzočnost njegovo kot veliko svečanost.

— (Luna bode mrknila) zopet 23. t. m. ob 9. uri in 50 minut.

— (Potres.) Iz Mokronoga 2. avg. se piše: Včeraj 1. avgusta okrog 3/4 na 2. uro popoldne se je čutil v naši okolici lahek potres. Znati je bilo od severozahoda proti vzhodu, v dveh rahlih zibanjih. — Na Trebnjem pak se je čutil močnejše.

— (Požari.) Iz Ormuža se nam piše, da so pretečeno nedeljo po polu dne v Oslu-

ševcih pri Veliki Nedelji zatrosili otroci z žveplenkami ogenj, ki je v kratkem času 3 hiše vpepelil. Samo eden gospodar je bil za majhen znesek zavarovan pri banki „Slaviji“; oba druga nista bila zavarovana. — Iz Trsta pak se nam poroča, da se je po noči 1. avgusta na nepoznan način vnela tovarna za eterična olja g. M. Dubiča v Chiadinu. Le energičnemu prizadevanju mestne požarne straže se je zahvaliti, da nij celo poslopje pogorelo, temveč le glavni appartement tovarnični. — Škoda se ceni na več ko 20.000 gold. — Zavarovana je tovarna bila pri banki „Slaviji“, pozavarovana pa — kakor čujemo — pri „prvej češkej pozavarovalni banki v Pragi“ z 90 %.

— (Nove skladbe.) Na glasbenem polju marljivo delujoče društvo „glasbena matica“ razpošilja svojim udom 3 zvezke samospevov znanega našega kompoziterja dr. Benj. Ipavca. Prvi zvezek z naslovom „slovenske pesmi“, obsega 5 skladb in sicer „zašlo je solnce“, besede Fr. Cimpermanove, in 4 „dekliške pesni“ besede Baptistove. — V temu zvezku nahajajoče se pesni so prav v jugoslovanskem duhu zložene, iz vseh veje značaj tožnosti, razen v prvi dekliškej pesni. — Druga dva zvezka „Milotinke“, obsegata 4 napeve in sicer I. zvezek: „tvoje goste črne lase“, besede Boris Miranove, „v tihej noči“, besede Simon Jenkove, in „pri vodici“, b. sede Lovro Tomanove. II. zvezek prinaša pesen „pomlad“, besede Simon Jenkove. V „milotinkah“ bodo slovenski pevci in nežne naše domače pevke prelepe melodije našle in gotovo se bodo omenjene pesni prav kmalu udomačile pri narodu. Neusahljivi glasbeni vir dr. Benj. Ipavčev je „glasbeni matici“ podaril toliko lepega gradiva, da bode zbirko „milotink“ nadaljevala, in kakor slišimo, je III. zvezek uže v tisku. Prav praktično je tudi to, da so posamezni pevski glasi v vsacem zvezku posebno dodani. — Naj pri tej priliki zopet opominjamo naše rodoljube, da se vpišejo v to, za domačo glasbo res imenitno društvo „glasbene matice“, katero more le tedaj lepo svojo nalogo izvršiti, če mu doide tudi dovolj materialne podpore, katere pa žalibog do denes še nij dobilo.

ljuje; k temu pa je treba v prvič, da človek sam misliti zna, in v drugič, da ima kaj, o čemer more premišljevat, to je, kakor pravi Mefisto:

Gewöhnlich glaubt der Mensch, wenn er nur Worte hört,
Es müsse sich dabei doch auch was denken lassen:

Jaz prvo prav dobro znam; a tisti dan, ko sem šel po postojnskej cesti, se mi je kot drugo vedno prezentiral „naš Eduard“, in o njem, na mojo poštenost rečeno, še nikdar nijsem mogel veliko misliti.

Tako sem na dolgo in široko premišljeval, sedeč pri Doksatu, in opazovaje ljudi, ki so prihajali in odhajali. Najbolj zanimal me je črnobradat možiček, ki je šel po cesti in kojega sam ugledal skozi okno. Prišel je iz nasprotne hiše, in na sto korakov se mu je bralo na nosu: „eine Schreiberseele.“ Pozvedel sem, da je res en bore „šribar“, kje, tega mi nij treba pripovedovati, ker nij važno, in ker lahko vsakdo uže ugane. Pa ko sem ga

videl, priskočil mi je zopet Mefisto na pomoč s svojo karakteristiko:

Ich sag' es dir: ein Kerl, der spekulirt,
Ist wie ein Thier, auf d'rren Haide
Von einem bösen Geist im Kreis herum geführt.

Dolgo sva uže prijatelja z Mefistom, in kadar sem nekako v zadregi, pride mi mož pomagat; kadar pak sem sam, še rad prisede k meni, in tedaj rešetava in presojujeva ta „puhli umazani svet“, in akoravno mi je uže večkrat dejal:

Du bist noch nicht der Mann, den Teufel festzuhalten,
Druži se vendar rad z menoj, in pomagal mi je uže v zadnjič v Kamniku pri Krištofovem čvičku, še rajši pa sedaj pri Doksatovej pivi. Ko sem ga pa potem še o „našem Eduardu“ vprašal, dejal je flegmatično, Fausta oponašaje:

— — — Ich finde nicht die Spur,
Von einem Geist, und Alles ist Dressur.

Tako sva sedela skupaj; in ko je bila ura pol noči, vstal sem z besedo, ki je bila ta dan tako veliko ulogo igrala pri meni: „Etwas müde“ in Mefisto je smehljaje pristavil: „Bald nach Hause!“ X. Z.

Národno-gospodarske stvari.

Tržno poročilo

firme Josip Pipan & Comp. v Trstu.

1. avgusta 1877.

Vsled sem došlih vestij, da bode Avstrija mobilizirala, poskočile so valute zadnje dni in porastlo je nekoliko skoro sleherno blago, importerji postali so jako rezervirani in skoro vsakdo teži na višje cene. Pri vsem tem pa je še zmeotom prav malo posla, ker domači trgovci le počasi in po malem naročajo, ter se preskrbujejo, a z najpotrebnejšim blagom. Pravo delo začelo se bode še le proti koncu tega meseca. — Vendar pa se ne more velika tržaška kupčija nič kaj vzdigniti, dokler traja vojna v krajih, od katerih je mnogo odvisen naš trg in še le po rešenju orientalnega vprašanja smemo si obetati boljših časov. —

Kava. Razun nekaterih prodaj sorte Rio nij zaznamovati v tem blagu znamenite kupčije. — Uvaževalci prejeli so pretečeni mesec več ladij Rio in so naše zaloge še precej polne, kljub temu pa se drže uvaževalci jako rezervirano in ne mislijo na znižanje cen in to zarad nestanovitnosti valute. — Prodaja se Rio I. vrste po 110 do 114 gld., II. vrste po 106 do 108 gld., III. vrste po 103 do 105 gld., zadnje vrste po 98 do 100 gld. — Ceylon perla 154 do 158 gld.; Ceylon plant debelega zrna najfinejša 152 do 156 gld.; fina srednjega zrna 144 do 149 gld., dobra srednja 134 do 138 gld.; Ceylon native 105 do 118 gld.; Malabar plant 134 do 152 gld.; Malabar native 113 do 122 gld.; S. Domingo 106 do 113 gld.; Santos 115 do 117 gld.; Java 119 do 128 gld., Manila menijo, da bode morda petroliji prišel še do 16 gld.; a če ozir jemljemo na važno okoliščino, da bode še le zdaj začel pravi konsum, je verjetno, da se bodo cene vrtilo dolgo časa okolo 17 gld.

Domači pridelki. Po fižolu in drugih enakih pridelkih nij skoro nobenega vprašanja, prodaja je omejena na domači trg. Maslo prve vrste je skoro edino iskano blago te vrste. — Fižol rudeč se prodaja tukaj po 10 do 10 1/2 gld., bel dolg po 11 gld., rumen kanarček po 11 1/2 do 12 gld., mešan po 8 do 8 1/2 gld., cukrenec po 12 gld.; maslo v sodih I. vrste gre po 92 do 95 gold.

Žito je zadnji čas zopet nekoliko poskočilo, posebno pa koruza, ker iz podunavskih dežel ne dovažajo skoro prav nič in je skoro gotovo, da od tam ne bo dolgo časa nič zrnja došlo na naš trg; nekateri hočejo vedeti, da bo do prihodnje spomladi trajala ta kalamiteta, vsled česar morajo cene še poskočiti. — Vendar pa temu mnenju nasproti stoji dobra letina skoro po vsej Avstriji in pa manjši konsum zdaj na jesen, ko imajo poljedelci največ živeža doma. Ta okoliščina primerjena s prvo, nam vriva mnenje, da ne bodo cene koruze veliko porastle, pa tudi padle ne; prodajalo se bode morda do spomladi po sedanjih cenah z malimi varijacijami; če pa se do spomladi ne poravnajo reči v orijentu, po tem znamo imeti res še prav visoke cene tam na spomlad. V Trstu je denes koruze prav malo v zaloga, kakih 60.000 štarjev, a tudi naročeb je malo.

Mast in špeh. Špeh je zadnji čas za malenkost poskočil, ker se je zbudila nekoliko kupčija s tem blagom; a mast je še zmirom popolnem zanemarjena. — Špeh v zabojih po 16 komadov velja 61 do 62 gld., po 18—21 komadov 59 do 60 gld.; mast Bancroft v sodih 65 do 66 gld., Wilcox v sodih 62 do 64 gld., loj dalmantinski 50 gld., domač 52 gld.

Sadje. V tem blagu je še zmirom prav malo kupčije, edini rožiči se dobro prodajajo; a lepega blaga primanjkuje, a akopram ga trgovci radi plačujejo po 12 gld. na ladiji. — Navadni rožiči veljajo 11 do 11 1/2 gld., fabriško blago po 7 do 8 gld., Kalamata v venci po 9 do 11 gld., fige v sodih 6 do 8 gld.; suho grozdje Elemé 18 do 24 gld.; Cismé 15 do 16 gld.; Cismé črna 11 gld.; Samos 11 gld.; Sultanina (cvebe v škatljah) 22 do 30 gld., limone sicilske 8 do 10 gld.

Tržne cene

v Ljubljani 4. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 91 kr.; — reš 6 gld. 50 kr.; — ječmen 4 gld. 71 kr.; — oves 3 gld. 80 kr.; ajda 7 gld. 60 kr.; — prosó 5 gld. 36 kr.; — koroza 6 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov — gl. — kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh trišen — gld. 74 kr.; — špeh povejen — gld. 73 kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednina kilogram 54 kr.; — teletnina 56 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 73 kr.; — slame 1 gold. 50 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 80 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 4. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld. 20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66 " 60 "
Zlata renta	74 " 20 "
1860 drž. posojilo	113 " — "
Akcije narodne banke	812 " — "
Kreditne akcije	161 " 50 "
London	123 " 35 "
Napol.	9 " 83 ¹ / ₂ "
C. k. cekini	5 " 86 "
Srebro	107 " 70 "
Državne marke	60 " 40 "

Vabilo.

Denes v nedeljo 5. avgusta bode

v gostilnici „pri Lozarji“ koncert mestne kapele.

Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 10 kr.

Točilo se bode izvrstno, različno vino, in kuhinja bode postregla z okusnimi gorkimi in hladnimi jedmi in izvrstnimi raki.

K obilnemu obiskanju vabi

Ivan Šinkovec,
gostilničar.

(205)

Med. in Chirurg. (190—6)

dr. L. Jenko,

c. k. fizikus, zdravnik za oči i. t. d.,
ordinira na mestnem trgu št. 21 (v Petričičevi hiši), od 9. do 11¹/₂ ure popoldne.

Dobra

prodajalka na drobno

se sprejme za mešano trgovino na Kranjskem precej. Ponudbe naj se oddajajo v F. Müllerjevem annoucen-bureau v Ljubljani. (206)

Štev. 10818.

(203—1)

Razglas.

Ker so se konec julija t. l. mej tukajšnjem delavskim stanom osemkrat prave človeške kože zdravniško opazile, tak se prebivalstvo nujno vabi, se stavljenja koz obširnejše poprijeti, kakor se je to dosedaj zgodilo, ker se ravno to stavljenje kot edini pripomoček zoper epidemico vnetje te bolezni živo priporočati mora, in ker stavljenje koz, ki se vsako soboto po poludne na mestnem magistratu brezplačno godi, slehernemu priložnost da, si kože, naj bo že prvokrat, ali pa v novič stavi dati.

Mestni magistrat v Ljubljani,
1. avgusta 1877.

Prejema kupčije.

P. n.

Usojam se vdano naznanjati, da sem

modno in manufakturno trgovino,

ki je obstala na tukajšnjem trgu dozda pod firmo

L. Wallenko

kupil, in da jo bodem pod firmo

C. WANNISCH

nadaljeval.

Ker sem prav po ceni prevzel, mi je mogoče, dosedanje razprodaje do konca avgusta nadaljevati in se bodem trudil, da z ugodnim nakupom vedno najnovejše in najokusnejše najbolj po ceni svojim p. n. naročnikom p. dam. Ob enem prosim, da se mi da zaupanje, katero je užival moj prednik in se najbolje priporočam spoštovanjem vdani

C. Wannisch.

(204)

C. kr. priv. zavarovalna družba

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

V občem rednem zboru pod predsedstvom glavnega direktorja, gospoda Aleksandra vižeta Dania na 19. julija v Trstu se je akcionarjem predložil 38. računski sklep o elementarnih zavarovanjih za prešlo leto ob enem z dotičnim za 31. december 1876 sklenenim bilančnim kontu, ko so ga poprej pregledali in njegovo pravilnost potrdili pregledovalci.

Pri vseh agenturah se brezplačno dobodo tiskana poročila, v katerih so vse podrobnosti tega natančnega računskega sklepa povedane; zato bomo tukaj naglašali le važnejše momente.

V uvodu poslovnega poročila se naglašja, da so slabe gospodarstvene razmere, katere so tudi še leta 1876 dalje trajale, tudi na zavarovalno poslovanje imele slab upliv, in da je direkcija zato tembolj zadovoljna, da svoje poročilo lahko začne z veselo objavo, da je „Riunione“ tudi prešlo leto kljub neugodnosti časa napredovala v poslovnih operacijah in da je posebno ugodne vspehe dosegla.

Zavarovalnine, ki so se sklenile v različnih elementarnih oddelkih (ogonj, toča in transport) leta 1876, dosegajo okroglo 888 milijonov goldinarjev v zavarovanih vrednostih in gld. 6,190,057.76 na premijah, leta 1875 pa so znašale samo gl. 6,047.000.

Plačane škode so znašale gld. 3,704,095.56. Reserve za zavarovanje proti ognju in za transport, ako se deleži za protizavarovanje odražujo, znašajo gl. 5,550.820, in sicer gl. 1,150,848.34 gotovine in gld. 4,399,971.62 časnih premij.

Razen tega se je posebna rezerva za zavarovanje proti toči v znesku gld. 200.000 ustvarila, na kar je direkcija posebno obračala pozornost občnega zbora.

Vsota vseh rezerv, z oddelkom za življenje vred, ki je znašal po sklepu leta 1875 gld. 4,201.157 — znaša gld. 10,224.235.30.

Po odšteti raznih rezerv in pokritji vseh stroškov kaže se iz vsega poslovanja, izjemoma oddelka za življenje, ki se bode računil stoprav koncem l. 1878, dobiček gld. 203,290.48. Ko se je od tega odtegnil delež za dobitni rezervni fond, tantijeme za družbeno upravo, potem donesek za oskrbovalno in hranilno blagajnico uradnikov (zadnja ima premoženje gld. 63,543.31), razdelile so se dividende po gld. 40 na akcijo, ki so se 23. julija t. l. izplačale.

Iz statusa aktiv in pasiv so pomenljive posebno sledeče številke:

Activa: gld. 1,980.000. — zaostale vplače na akcije gld. 186,769.91, blagajnine (pri direkciji in glavnih agenturah gld. 659,848.74 pri avstrijskem kreditnem zavodu, pri hranilnicah in različnih bankirjih naloženih, gld. 815,677.77 menjični portefeuille gld. 909,072.42 efektov (po specifikaciji), gld. 654.000 posestev v Trstu, gld. 54,674 posojil na vrednostne papirje, gl. 7,011,520.93 časnih premij, gl. 1,070,576.94 saldo vseh generalnih in glavnih agentur, gl. 77,154.25 hipotekarnih posojil.

Passiva: gld. 3,300.000. — akcijski kapital gld. 272,258.30, dobitni rezervni fond gld. 5,550.820, premijne rezerve zavarovanj proti ognju za svoj račun gld. 200.000, specialna rezerva zavarovanj proti toči gld. 171,220, škodna rezerva gld. 632,573.70 saldo na dobro različnih družb, gld. 2,611,549.31 časnih premij za protizavarovanje.

Občni zbor je živahno zadovoljnostjo in občno zahvalo vzel na znanje različne predloge in direkcijsko poročilo, v katerem se naglašja veliko pomnoženje rezerv, in sploh ugodno stanje družbe, ter da direkciji absolutorij.

Pri volitvah potem se gospod H. Salem voli zopet za direkcijskega člana, g. Adolf Schwachhofer za revizorja in g. G. Afenduli za revizorskega namestnika.

(202)

Ohranitev zdravja

obstoji večidel v čiščenju in snažnosti sokov in krvi, ter v pospešitvi dobrega prebavenja. To doseči je najboljši in zdatnejši pripomoček:

Dr. Rosa oživljavno mazilo.

Dr. Rosa oživljavno mazilo zadostuje vsem terjavam najpopolnejše, ono oživlja celo delavnost prebavenja, ustvarja zdravo in čisto krv, in život pridobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje. — Ono je za vse bolezni prebavenja, posebno za zarinjnost teka, kisto se riganje, napihovanje, bruhanje, želodčni krč, zasliženje, krvavico (zlato žilo), prenatlačenja želodca z jedili itd., gotovi in ozdravljivi pripomoček, kateri si je pridobil zaradi izvrstnega učinka v kratkem času splošno razširjenje.

Velika steklenica 1 gold., mala steklenica 50 kr.

Na stotine priznanjevalnih spisov je razporeženih. Razpošilja se na frankovane dopise proti poštnem povzetku na vse kraje.

Steinbruch pri Pešti 18. julija 1875.

Veleštovani gospod!

Dolžnost mi je, da vam obznanjam o izredno ugodnem učinku dr. Rose oživljavnega mazila. Več časa me je namreč mučilo tako želodčno zlo, da sem samo najlažje jedi užival, a se nikdar nasititi mogel. Če sem le kaj več jedel, ali pa kaj mastnega užil, čutil sem težave in bolezni.

Rabil sem različna zdravila in sredstva, a vedno brez vspeha. Vaše izvrstno dr. Rose oživljavno mazilo mi je pa popolno zdravje dalo, in zahvaljeval se vam najsrčnejše, prosim vas še itd. (pride naročba).

Spoštovanjem

Jože Kaspar.

V prijazno pozorjenje!

Da se ogne neljubim pomotam, naj p. n. naročniki povsodi izrečno: Dr. Rose oživljavnega mazila iz B. Fragnerjeve lekarne v Pragi zahtevajo, kajti zapazil sem, da se jemalcem marsikje, ako samo oživljavnega mazila zahtevajo, in ne izrečno: Dr. Rose oživljavnega mazila, kako ničvredno mešanico daje.

Pravo se oživljavno mazilo dr. Rose dobiva le v glavni zalogi narejalca B. Fragnerja, lekarna pri „črnem orlu“ v Pragi, ogel spornerske ulice št. 205—3.

V Ljubljani: pri lekarnih Gabriel Piccoli, Josipu Svobodi, Erasmus Birsiču; v Novem mestu: pri D. Rizoliu, lekarju; v Kočevju: pri Andreju Braunu.

Vse lekarne v Avstriji, kakor tudi večidel materialne štacune imajo zaloge tega oživljevalnega mazila.

Tamo se tudi dobiva:

Praško univerzalno hišno mazilo,

gotovi in poskušeni pripomoček za ozdravitev vseh prisadev, ran in oteklin po 25 kr. in 35 kr.

Mazilo za oglušenje.

Poskušeno in zaradi mnogo zdravniških poskušanj znano kot najgotovnejši pripomoček za ozdravitev močno oglušeni, ter za pridobitev popolnem izgubljenega sluha. 1 steklenica 1 gold. av. velj. (76—10)